

Poliisirikostutkinnan toimintakertomus vuodelta 2021

19.4.2022

Dnro SY/471/2022

Sisällys

1..... Lukijalle.....	3
2..... Syyttäjätutkinnanjohtajan tehtävät	4
3..... Rikosilmoitukset ja tutkintapyynnöt	4
3.1 Tutkintapyynnöissä havaittuja ilmiöitä.....	6
3.1.1 Mielenosoituksiin liittyvät rikosilmoitukset.....	6
3.1.2 Saman tutkintapyynnön toistuva uusiminen.....	6
3.1.3 Tyytymättömyyden ilmaukset	7
3.1.4 Poliisien tekemät tutkintapyynnöt	7
3.2 Rikosasioiden jakautuminen poliisirikostiimille ja alueellisille syyttäjätutkinnanjohtajille..	7
4..... Käsittelyaika.....	8
4.1 Rikosilmoitusten määrä poliisilaitoksittain.....	8
4.2 Rikosilmoitusten sisältö	8
5..... Muut toiminnot.....	9
5.1 Koulutus ja sidosryhmäyhteistyö	9
5.2 Kehittäminen ja koordinointi	9
5.2.1 Alueellisten tutkinnanjohtajien seuranta	9
5.2.2 Tilastointi.....	10
5.2.3 Toimintakertomus.....	10
5.2.4 Syyttäjätutkinnanjohtajien muu valvonta	10
6..... Poliisirikosten tutkintajärjestelmän haasteet ja tulevaisuus	11
6.1 Tilastointi.....	11
6.2 Alueellisten syyttäjätutkinnanjohtajien ja poliisirikostutkijoiden työn kohdentaminen ...	11
6.3 Poliisirikostutkijoille järjestettävä koulutus.....	12
6.4 Syyttäjätutkinnanjohtajien määrä	12

Liitteet

Poliisirikostutkinnan toimintakertomus vuodelta 2021

1 Lukijalle

Ilmoitukset poliisirikosasioista lisääntyivät edelleen. Valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimi käsitteli vuonna 2021 kaikkiaan 1 030 toimenpiteitä vaatinutta asiaa. Niistä suurin osa siirrettiin syyttäjälueille toimiville syyttäjätutkinnanjohtajille.

Valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimin syyttäjätutkinnanjohtajien tehtäväkuva puolestaan painottuu järjestelmän koordinointiin, ohjaukseen, kehittämiseen ja alueellisten syyttäjätutkinnanjohtajien toiminnan seurantaan. Poliisirikostiimissä myös esikäsitellään kaikki ilmoitukset poliisin tekemiksi epäilyistä rikoksista.

Lisäksi tiimissä ratkaistaan sellaiset yksinkertaiset asiat, joiden siirtäminen alueiden syyttäjätutkinnanjohtajille ei ole tarkoituksenmukaista. Vuonna 2021 poliisirikostiimissä ratkaistiin 402 asiaa. Valtakunnansyyttäjän toimiston syyttäjätutkinnanjohtajat toimivat myös tutkinnanjohtajina esitutkinnoissa esimiehen erikseen määrääminä.

Poliisirikosasiat kiinnostavat mediaa ja yleisöä yhä enemmän. Poliisirikostiimissä tämä näkyy lisääntyneinä tietopyyntöinä, jotka työllistävät tiimiä paljon. Tietopyyntöihin vastaaminen on käytössä olevien tietojärjestelmien pohjalta usein haasteellista. Myöhemmin tulevat muutokset Syyttäjälaitoksen ja poliisin tietojärjestelmiin helpottanevat tietopyyntöihin vastaamista.

Helsingissä 19.4.2022

Tarmo Tanner
erikoissyyttäjä, poliisirikostiimin vetäjä

2 Syyttäjätutkinnanjohtajan tehtävät

Vuonna 2021 poliisirikosten tutkinnanjohtajan tehtävässä toimi 18 syyttäjää. Heistä kaksi työskenteli valtakunnansyyttäjän toimistossa ja 16 syyttäjälueilla. Valtakunnansyyttäjän toimistossa työskentelevät syyttäjät ovat päätoimisia tutkinnanjohtajia, kun taas alueelliset syyttäjätutkinnanjohtajat hoitavat tutkinnanjohtajan tehtäviä muiden syyttäjäntehtävien ohella.

Ilmoitukset poliisiin tekemiksi epäillyistä rikoksista esikäsitellään valtakunnansyyttäjän toimistossa, syyttäjäntoiminnan yksikköön sijoitetussa poliisirikostiimissä. Valtakunnansyyttäjän toimistossa työskentelevien syyttäjätutkinnanjohtajien tehtävä painottuu järjestelmän koordinointiin, ohjaukseen ja kehittämiseen sekä alueellisten syyttäjätutkinnanjohtajien toiminnan seurantaan (valtakunnansyyttäjän yleinen ohje VKS:2020:1). Heidän tulee seurata kaikkia alueellisten tutkinnanjohtajien tekemiä, esitutkintalain ja pakkokeinolain mukaisia päätöksiä ja ratkaisuja sekä raportoida valvontahavainnoistaan syyttäjäntoiminnan yksikön päällikölle.

Valtakunnansyyttäjän toimiston syyttäjätutkinnanjohtajat tekevät myös poliisirikosasioiden esiselvityksiä, joiden perusteella alueelliset syyttäjätutkinnanjohtajat päättävät, onko varsinainen esitutkinta käynnistettävä. Valtakunnansyyttäjän toimiston tutkinnanjohtajat tekevät päätöksiä olla aloittamatta esitutkintaa vain niissä yksikertaisissa asioissa, joiden siirtäminen alueiden tutkinnanjohtajille ei ole tarkoituksenmukaista. Lisäksi valtakunnansyyttäjän toimiston tutkinnanjohtajat voivat erikseen määrättyinä toimia esittelijöinä valtakunnansyyttäjän ratkaisemissa kanteluasioissa ja tutkinnanjohtajina esitutkinnoissa. Alueiden syyttäjätutkinnanjohtajat puolestaan huolehtivat tutkinnanjohtajan tehtävistä suurimmassa osassa poliisirikosasioita.

3 Rikosilmoitukset ja tutkintapyynnöt

Vuonna 2020 poliisirikostiimissä alettiin seurata toimenpiteitä vaatineita asioita ja niiden määrää. Vuonna 2021 tällaisia asioita käsiteltiin 1 030 kappaletta, ja uusina asioina Syyttäjälaitoksen tietojärjestelmään kirjattiin 973 saapunutta asiaa. Edellisenä vuonna toimenpiteitä vaatineita asioita käsiteltiin 986 kappaletta, ja uusina asioina kirjattiin 905 saapunutta asiaa. Vuonna 2019 taas kirjattiin yhteensä 997 saapunutta asiaa ja vuonna 2018 kaikkiaan 871 saapunutta asiaa.

Toimia vaativien asioiden määrä on siis edelleen kasvanut. Valtakunnansyyttäjän ohjeen 2020:1 mukaan samasta, jo ratkaistusta asiasta ei enää kirjata uutta asiaa, vaan ilmoittajalle ilmoitetaan, aloitetaanko hänen asiassaan esitutkinta uuden ilmoituksen perusteella. Nämä asiat eivät siten saa uutta diaarinumeroa, vaan ne käsitellään aiemman ratkaisun diaarinumerolla. Tällaisia ilmoituksia on vuonna 2021 tehty 48 kappaletta. Tämä selittää eroa saapuneiden asioiden kokonaismäärän ja toimia vaatineiden asioiden välillä.

Moni tutkintapyyntö soveltuisi käsiteltäväksi myös poliisin sisäisessä hallintokantelumenettelyssä. Tämän mahdollisuuden hyödyntämiseen ilmoittajia ohjeistetaan poliisirikostiimin antamissa päätöksissä. Poliisilaitosten oikeusyksiköt eivät kuitenkaan voi ratkaista kantelumenettelyssä ilmoituksia, joissa esitetään väitteitä poliisin syyllistymisestä rikokseen. Tällaisen väitteen ilmetessä poliisilaitokset ohjaavat asian valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimiin.

Poliisin verkkosivuilla kansalaisia opastetaan varsin seikkaperäisesti hallintokanteluun soveltuvissa asioissa, ja sivustolla on tarjolla lomake hallintokantelua varten. Myös ylimmät laillisuusvalvojat, valtioneuvoston oikeuskansleri ja eduskunnan oikeusasiamies, ohjeistavat sivustoillaan kantelun tekemisessä. Lisäksi Syyttäjälaitos opastaa verkkosivuillaan syyttäjän menettelyä koskevan kantelun laatimisessa.

Osa rikosilmoituksista tuli edelleen henkilöiltä, jotka tekivät toistuvia tutkintapyyntöjä poliiseista. Samasta tapauksesta saattoi tulla yhä uusia rikosilmoituksia, vaikka asia oli jo ratkaistu. Tavatonta ei ole sekään, että samaa tapahtumainkulkua lähestytään ilmoituksissa useista näkökulmista, eri rikosnimikkein tai eri henkilöpiiristä. Huomattava osa valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimin työpanoksesta meneekin sen selvittämiseen, onko samasta asiasta jo kirjattu ilmoitus, onko kyseessä uusi selvitys jo ratkaistuun asiaan vai kokonaan uusi ilmoitus.

3.1 Tutkintapyyntöissä havaittuja ilmiöitä

3.1.1 Mielenosoitukseen liittyvät rikosilmoitukset

Vuonna 2021 tehtiin useita tutkintapyyntöjä poliisin toiminnasta erilaisissa mielenilmauksissa. Ilmoitukset liittyivät muun muassa Elokapina-liikkeeseen ja koronatoimia vastustaviin mielenosoitukseen. Tutkintapyyntöissä moitittiin poliisin toimintaa sekä mielenosoitusten rajoittamisesta että niiden sallimisesta. Erityisen työllistävä oli Elokapinaan liittyvä esitutkinta.

3.1.2 Saman tutkintapyyntötoiston toistuva uusiminen

Valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimiä työllistävät ilmoittajat, jotka toistuvasti uudistavat tutkintapyyntöjään epäilemistään rikoksista, vaikka ovat jo saaneet päätöksen tutkimatta jättämisestä. Tutkintapyyntöjä uudistetaan täysin samanlaisina tai lisäämällä niihin esimerkiksi uusia rikosnimikkeitä ja uusia rikoksesta epäiltyjä. Valtakunnansyyttäjän ohjeen 2020:1 perusteella jo ratkaistua asiaa koskevaa uutta, samansisältöistä tutkintapyyntöä ei enää kirjata uutena asiana Syyttäjälaitoksen tietojärjestelmään. Aiempien ratkaisujen seulominen ja tutkintapyyntötoiston uusijalle lähetettävät ilmoitukset työllistävät kuitenkin poliisirikostiimiä huomattavasti.

Erityisen ongelmallisia ovat massajakeluna lähetetyt sähköpostit, jotka ovat tulkittavissa myös rikosilmoituksiksi. Esitutkintalain 3 luvun 1 § velvoittaa esitutkintaviranomaista kirjaamaan rikosilmoituksen riippumatta siitä, missä muodossa ilmoitus on tehty. Jo ratkaistujen poliisirikosasioiden uudelleenkirjaaminen poliisiin tietojärjestelmään työllistää paljon myös poliisia.

Kuten eduskunnan oikeusasiamies on todennut ratkaisussaan EOAK/4988/2019, syyttäjä ei ole esitutkintaviranomainen, ja vastuu ilmoituksen kirjaamisesta on viime kädessä aina poliisilla.

Olisikin toivottavaa, että kansalaiset perehtyisivät esimerkiksi poliisi.fi-verkkosivujen ohjeisiin siitä, mitä menettelyjä voi käyttää poliisin toiminnan moittimiseen. Näin selviäisi kuhunkin tilanteeseen sopivin tapa. Perehtyminen, harkinta ja oikea kohdentaminen nopeuttaisi asian käsittelyä. Silloin tulisi myös täysimääräisesti huomioiduksi ilmoittajan oma tahto siitä, missä prosessissa hän haluaa asiaansa selvitetävän.

3.1.3 Tyytymättömyyden ilmaukset

Toistuva ilmoitustyyppi on myös sellainen poliisin tekemäksi epäilty rikos, jonka taustalla on poliisin päätös esitutinnan toimittamatta jättämisestä, poliisin tekemä esitutkinta tai siinä tehty toimi, johon ilmoittaja on tyytymätön. Monesti ilmoituksesta käy selvästi ilmi, että sen varsinainen tarkoitus on esimerkiksi pyrkiä vaikuttamaan poliisin toimiin tai saada poliisi tekemään esitutkinta kyseisen ilmoituksen perusteella.

Olisikin tarpeen viestiä ilmoittajille siitä, että poliisille jo ilmoitettuun rikosasiaan vaikuttavan uuden selvityksen voi esittää suoraan poliisille, ja poliisi voi arvioida tutkinnan aloittamiskynnyksen uudelleen. Jos sitten poliisi päättää olla toimittamatta esitutkintaa sille tehdyn tutkintapyyntöön perusteella, on myös mahdollista pyytää alueellista syyttäjäviranomaista arvioimaan, olisiko esitutkinta kuitenkin aloitettava (esitutkintalaki 5 luku 2 § 1 mom.).

3.1.4 Poliisien tekemät tutkintapyyntöt

Poliisirikosilmoituksissa on edelleen havaittavissa myös poliisien itsensä tekemiä ilmoituksia, jotka voivat koskea esimerkiksi poliisilaitoksen johdon, esimiesten tai oikeusyksikön toimintaa. Ilmoituksen taustalla voi olla muun muassa tyytymättömyys virantäyttömenettelyyn tai virkamiesoikeudelliseen menettelyyn. Kyseessä voi olla myös tarve osoittaa, että muut poliisit toimivat samalla tavalla kuin ilmoittaja, joten ilmoittajan omaa toimintaa ei tulisi tarkastella esimerkiksi esitutkinnassa. Tällaisia ilmoituksia tehdään usein myös nimettömänä poliisin eettisen kanavan kautta.

3.2 Rikosasioiden jakautuminen poliisirikostiimille ja alueellisille syyttäjätutkinnanjohtajille

Poliisirikostiimin syyttäjätutkinnanjohtajat ratkaisivat vuonna 2021 yhteensä 402 toimenpiteitä vaatinutta asiaa ja siirsivät alueellisille syyttäjätutkinnanjohtajille 628 rikosasiaa. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 768 ja 204. Tiimissä ratkaistujen asioiden määrä väheni mainitun tehtävänkuvamuutoksen myötä. Myös tulevina vuosina suurin osa ilmoituksista jaetaan alueellisille syyttäjätutkinnanjohtajille.

4 Käsitelyaika

Vuonna 2021 keskimääräinen rikosilmoituksen käsittelyaika poliisirikostiimissä oli 30 päivää, kun se edeltävänä vuonna oli 23 päivää. Vuonna 2019 keskimääräinen käsittelyaika oli 15 päivää.

Käsittelyajat syyttäjäalueilla vaihtelivat alueittain. Tutkinnanjohtajilla vuoden 2021 lopussa vireillä olleiden asioiden määrä vaihteli huomattavasti riippumatta siitä, kuinka monta asiaa heille oli vuoden aikana jaettu. Yli vuoden vireillä olleita rikosasioita oli vuoden lopussa 20 kappaletta. Edellisenä vuonna niitä oli 11 kappaletta ja vuonna 2019 kaikkiaan 12 kappaletta.

4.1 Rikosilmoitusten määrä poliisilaitoksittain

Poliiseista tehtyjen rikosilmoitusten määrä näyttää tilastojen perusteella olevan yleensä verrannollinen poliisilaitoksen kokoon. Mitä suurempi on poliisilaitoksen toiminta-alueen väkiluku, sitä enemmän rikosilmoituksia laitoksen poliiseista tehtiin.

Toimenpiteitä vaatineita tutkintapyyntöjä tuli vuonna 2021 eniten Helsingin poliisilaitoksen poliisien toiminnasta ja seuraavaksi eniten Lounais-Suomen, Itä-Suomen ja Sisä-Suomen poliisilaitoksen poliiseista. Vähiten toimia vaativat poliisin valtakunnalliset yksiköt (SUPO, Poliisihallitus, Poliisiammattikorkeakoulu) ja Ahvenanmaan poliisilaitos.

4.2 Rikosilmoitusten sisältö

Tilasto rikosilmoitusten sisällöstä kertoo, että eniten toimenpiteitä aiheuttivat ilmoitukset poliisin päätöksistä. Luokittelu käsittää poliisin tekemät, esitutkintalain mukaiset tutkinnan päätökset, hallinnolliset luparatkaisut ja konkreettisen päätöksenteon, kuten päätökset virka-avun antamisesta toiselle viranomaiselle sekä muut poliisilain ja pakkokeinolain mukaiset päätökset.

Seuraavaksi eniten toimia aiheuttivat voimankäyttö, liikenteeseen liittyvät asiat, jo ratkaistun asian uusiminen, poliisin käytös, oikeudeton tietojärjestelmien käyttö ja ilmoitukset poliisin hallussa kuolleista henkilöistä.

Lisäksi näihin luokkiin kuulumattomissa asioissa tehtiin toimenpiteitä 361 asiassa. Tällaisia luokkaan *muu* kuuluvia asioita voivat olla esimerkiksi epäilyt omaisuusrikoksista ja siitä, että poliisi kohdistaa henkilöön tarkkailua tai seurantaa. *Muu*-luokkaan kuuluu myös aivan yleisesti jonkin poliisin toiminnan mieltäminen rikolliseksi.

5 Muut toiminnot

5.1 Koulutus ja sidosryhmäyhteistyö

Poliisirikosasioiden koulutuspäivät järjestettiin pandemian vuoksi etäyhteyksin, kuten edellisenäkin vuonna. Kevään koulutuspäivät pidettiin 31.5.–1.6.2021 ja syksyn koulutuspäivät 6.–7.10.2021. Molemmat oli suunnattu syyttäjätutkinnanjohtajien lisäksi poliisirikostutkijoille ja -yhdyshenkilöille. Myös sidosryhmätapaamiset järjestettiin pandemian vuoksi pääasiassa etäyhteyksin.

Vuonna 2022 on tarkoitus palata läsnäolotilaisuuksiin. Poliisirikostutkinnan neuvottelupäivät järjestetään 30.5.–31.5.2022 ja syyttäjätutkinnanjohtajien koulutuspäivät marraskuussa 2022.

5.2 Kehittäminen ja koordinointi

5.2.1 Alueellisten tutkinnanjohtajien seuranta

Tärkein poliisirikostiimin toiminnan kehittämistä ja koordinointia koskeva hanke on ollut alueellisten syyttäjätutkinnanjohtajien toiminnan seurannan kehittäminen. Seurannan avulla saadaan tulevaisuudessa entistä tarkempaa tilastotietoa siitä, onko rikosilmoitusten perusteella aloitettu esitutkinta, rajoitettu esitutkinta, nostettu syyte vai tehty päätös syyttämättä jättämisestä, sekä siitä, mitkä asiat ovat päättyneet eri oikeusasteiden käsiteltäviksi.

Seurannassa kiinnitetään huomiota myös pakkokeinojen käyttöön, käsittelyaikoihin ja päätösten laatuun. Syyttäjätutkinnanjohtajien antamien raporttien perusteella pakkokeinoja käytettiin heille jaetuissa asioissa harvoin. Raporttien perusteella pakkokeinot olivat tarpeen viidessä

esitutkinnassa, ja yhdessä asioista käytettiin useampaa kuin yhtä pakkokeinoa. Tästä voi päätellä, että esitutkinnassa olevat poliisinrikosasiat ovat vain harvoin laadultaan erityisen vakavia.

5.2.2 Tilastointi

Poliisirikostiimi on 1.1.2019 lähtien tilastoinut poliisirikosilmoitusten sisältöä. Tilasto perustuu manuaaliseen kirjaamiseen, koska poliisin ja Syyttäjälaitoksen tietojärjestelmistä ei toistaiseksi saa automaattista tilastotietoa rikosilmoitusten sisällöstä. Manuaalinen kirjaaminen on jatkunut vuonna 2021. Tammikuusta 2021 alkaen poliisirikosasiat keskitettiin syyttäjän omaan tietojärjestelmäkantaan.

5.2.3 Toimintakertomus

Poliisirikostiimi laatii vuosittain poliisirikostutkinnan vuosikertomuksen, jossa käydään läpi kalenterivuoden keskeiset tunnusluvut ja toiminta tiivistettynä. Tarkoituksena on turvata historiatiedon säilyvyyttä sekä parantaa poliisirikostutkinnan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta. Toimintakertomus lähetetään tiedoksi sidosryhmille ja julkaistaan Syyttäjälaitoksen kotisivuilla. Toimintakertomus on laadittu vuodesta 2019 lähtien.

5.2.4 Syyttäjätutkinnanjohtajien muu valvonta

Valtakunnansyyttäjän toimistoon saapui vuoden aikana 30 kantelua syyttäjätutkinnanjohtajista. Vuonna 2020 näitä kanteluita tuli 46 ja sitä edeltävänä vuonna 49. Vuonna 2021 saapuneista kanteluista osa on edelleen vireillä. Ratkaistuissa kanteluissa ei havaittu syyttäjätutkinnanjohtajien ylittäneen harkintavaltaansa.

Apulaisvaltakunnansyyttäjä otti ratkaistavakseen kaksi asiaa (556/21/20 ja 585/21/20), joissa hän kumosi syyttäjätutkinnanjohtajan päätöksen olla aloittamatta esitutkintaa ja määräsi esitutkinnan aloitettavaksi. Ensimmäisestä ratkaisusta on julkaistu tiivistelmä Syyttäjälaitoksen kotisivuilla.

Lisäksi yhdessä asiassa (206/21/20) apulaisvaltakunnansyyttäjä kumosi esitutkinnan rajoittamispäätökset, jotka aluesyyttäjä oli tehnyt syyttäjätutkinnanjohtajan esityksestä, ja palautti asian tutkinnanjohtajan arvioitavaksi. Toisessa asiassa (119/21/21) apulaisvaltakunnansyyttäjä

määräsi asian uudelleen käsiteltäväksi niiden tapaukseen liittyneiden poliisien osalta, joiden menettelyä ei ollut arvioitu syyttäjätutkinnanjohtajan alkuperäisessä ratkaisussa.

Eduskunnan oikeusasiamies on arvioinut syyttäjätutkinnanjohtajien menettelyä kahdessa asiassa, joissa molemmissa oli kyse ns. putkakuoleman tutkinnasta ja siitä, kenen osalta syyttäjätutkinnanjohtajan tulisi toimia tutkinnanjohtajana. Oikeusasiamies ei löytänyt huomautettavaa syyttäjätutkinnanjohtajien toiminnasta.

6 Poliisirikosten tutkintajärjestelmän haasteet ja tulevaisuus

6.1 Tilastointi

Huolimatta valtakunnansyyttäjän yleisen ohjeen 2020:1 mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta kaikki poliisirikosasioiden varsinaisia syyttäjän tehtäviä hoitavat syyttäjät eivät edelleenkään ilmoita valtakunnansyyttäjän toimistoon poliisirikosten syyteharkinta- ja tuomioistuinratkaisusta. Luotettavaa tilastotietoa ei siten ole saatavilla. Tilanne on ongelmallinen erityisesti poliisirikoksiin kohdistuvan julkisen mielenkiinnon ja järjestelmän seurannan kannalta.

Tulevaisuudessa poliisirikosasioiden tilastointi todennäköisesti helpottuu. Syyttäjälaitoksessa on vuonna 2021 otettu käyttöön erillinen poliisirikosasioita koskeva tietojärjestelmäkanta. Tästä huolimatta tiedon saaminen syyteharkintaratkaisusta ja tuomioistuimen ratkaisusta vaatii edelleen manuaalista työtä asiaan määrätystä syyttäjältä tai – ilmoittamisen unohduttua – poliisirikostiimiltä. Myöhemmin myös rikosasioiden käsittelyn AIPA- ja VITJA-järjestelmien käyttöönotto todennäköisesti helpottaa tilastointia.

6.2 Alueellisten syyttäjätutkinnanjohtajien ja poliisirikostutkijoiden työn kohdentaminen

Vuoden alussa otettiin käyttöön yhteinen, vain poliisirikosasioita koskeva tietojärjestelmäkanta. Järjestelmän yhtenä tavoitteena on helpottaa sen konkreettisen työpanoksen arvioimista, joka alueelliselta syyttäjätutkinnanjohtajalta kuluu tutkinnanjohtajan tehtävän hoitamiseen muiden tehtävien ohella. Aiempien vuosien kyselyjen perusteella tutkinnanjohtajan tehtävän vaatiman työpanoksen huomioiminen on vaihdellut alueittain. Nyt on mahdollista hyödyntää

poliisirikosasioiden tietojärjestelmäkannan tietoja myös kehityskeskusteluissa, kun konkretisoidaan tehtävän vaatimaa työpanosta.

Alueiden syyttäjätutkinnanjohtajia pyydettiin vuoden 2021 lopussa myös raportoimaan valtakunnansyyttäjän toimiston poliisirikostiimille syyttäjätutkinnanjohtajien käyttämistä pakkokeinoista ja heille toimitetuista lisätutkintapyyntöistä.

Poliisihallitus vastaa poliisirikosasioiden tutkijaresurssin riittävydestä. Poliisirikostutkijoiden työn kohdentamisesta vastaavat poliisilaitokset. Alueelliset erot tutkijaresurssissa ovat jokseenkin suuret ja aiheuttavat tutkintojen pitkittymistä. Myös tutkijoiden muiden työtehtävien kiireellisyys tai vakavuus saattaa viivästyttää tutkintoja. Resurssin määrällisen ja laadullisen riittävyyden selvittäminen on keskeisin järjestelmän kehittämiseksi suunniteltu toimi, johon Syyttäjälaitoksen on ryhdyttävä yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa.

6.3 Poliisirikostutkijoille järjestettävä koulutus

Poliisirikostutkinnassa on erittäin tärkeä rooli poliisilla, joka toimii tutkijana syyttäjätutkinnanjohtajan johdolla. Siksi poliisirikostutkijoiden säännöllinen kouluttaminen on perusteltua. Tutkijoiden osallistuminen koulutustilaisuuksiin parantaa tutkijoiden ja tutkinnanjohtajien keskinäistä yhteistyötä ja tuo kouluttamiseen uutta näkökulmaa. Olisikin toivottavaa, että mahdollisemman moni poliisirikostutkija pääsisi mukaan koulutuksiin. Keväällä 2022 järjestetään poliisirikostutkinnan neuvottelupäivät, joihin osallistuvat syyttäjätutkinnanjohtajat, poliisirikosten tutkijat ja poliisirikosten yhdyshenkilöt poliisilaitoksilta.

6.4 Syyttäjätutkinnanjohtajien määrä

Alueellisille syyttäjätutkinnanjohtajille on annettu määräys toimia tutkinnanjohtajan tehtävässä viiden vuoden ajan 1.1.2021 lukien. Seuraavina vuosina syyttäjätutkinnanjohtajien määrä syyttäjäalueilla on siten 16.

Poliiseista tehtävien ilmoitusten määrä vaikuttaa vakiintuneen 900–1 000 asiaan vuosittain. Poliisirikostiimin ja syyttäjätutkinnanjohtajien tehtävänkuvan muutoksista on seurannut, että

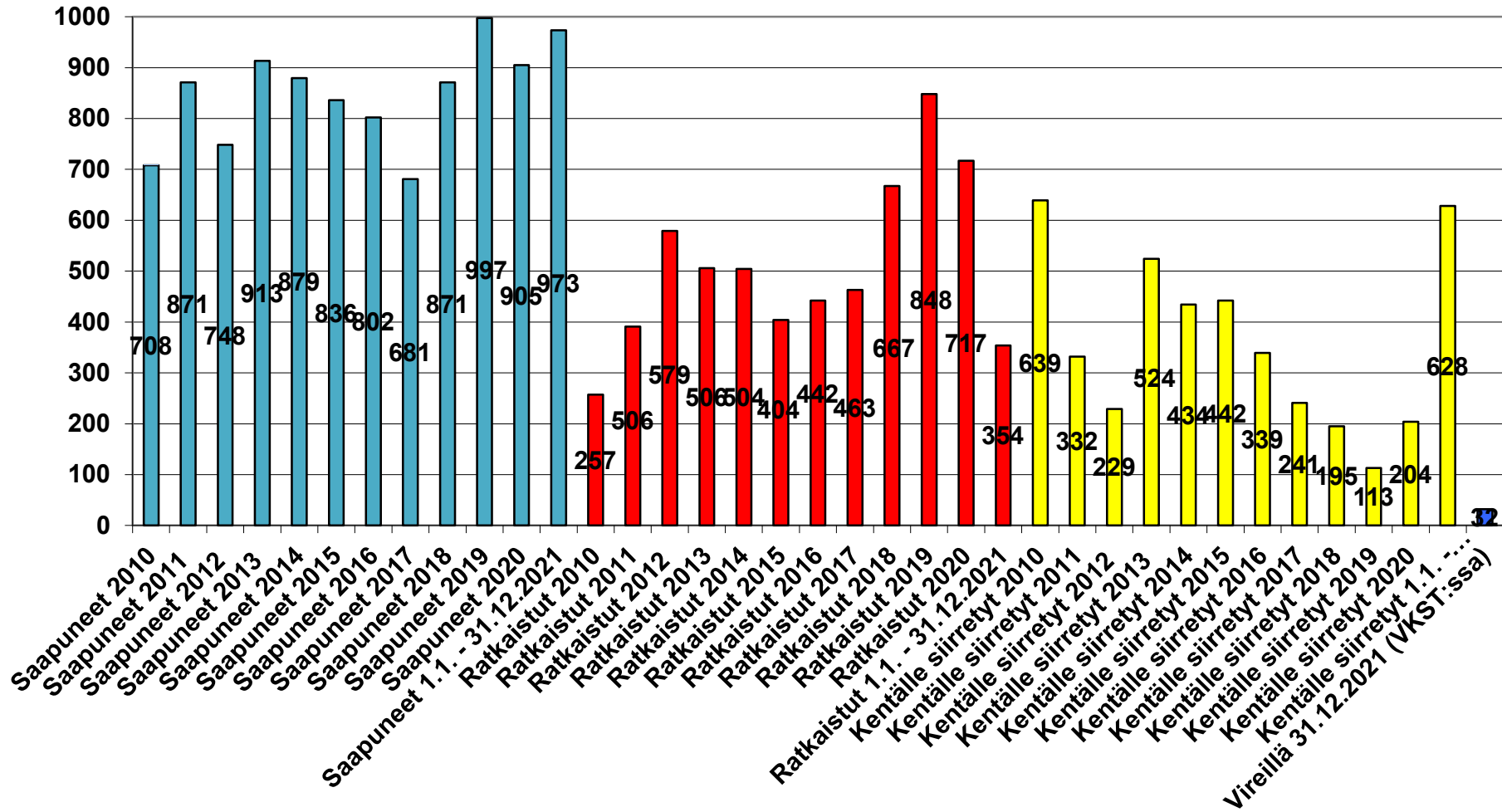
syyttäjäalueiden tutkinnanjohtajille siirrettyjen juttujen määrä on kasvanut. Lisäksi on huomioitava mahdolliset laajat ja vaativat rikosasiat, jotka saattavat sitoa useita tutkinnanjohtajia samoihin juttuihin vuosiksi.

Myös toimiva varallaolojärjestelmä edellyttää vähintään nykyisen määrän tutkinnanjohtajia. Tutkinnanjohtajien määrää ja riittävyyttä pitää myös tulevaisuudessa arvioida edellä mainitut seikat huomioon ottaen. Oleellista on myös se, että alueilla, esimerkiksi muun juttujaon yhteydessä, otetaan riittävästi huomioon poliisirikostutkinnan aiheuttama työkuorma.

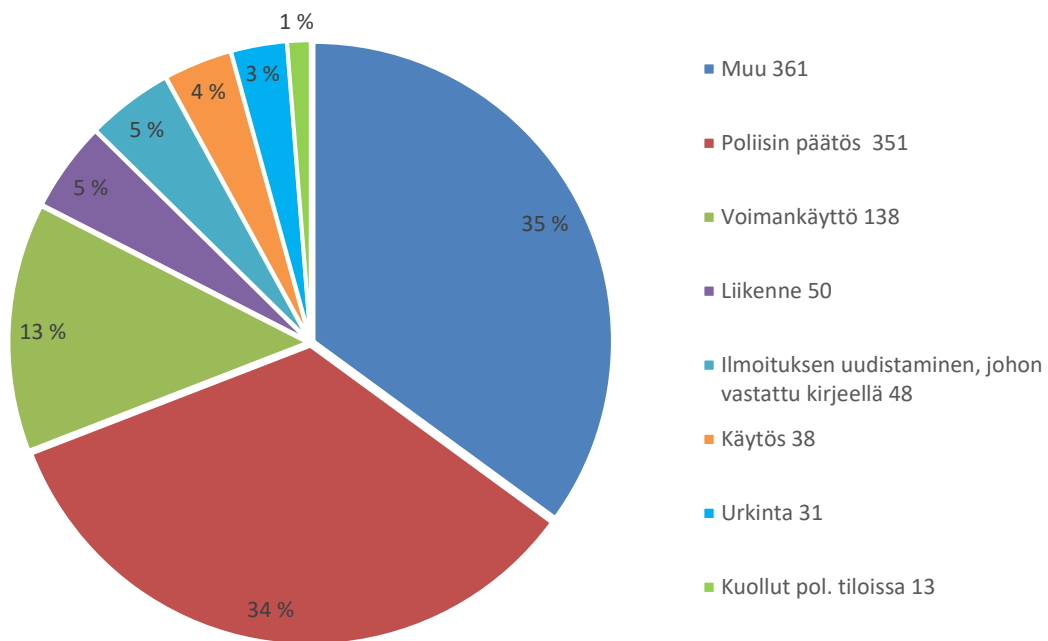
Liitteet

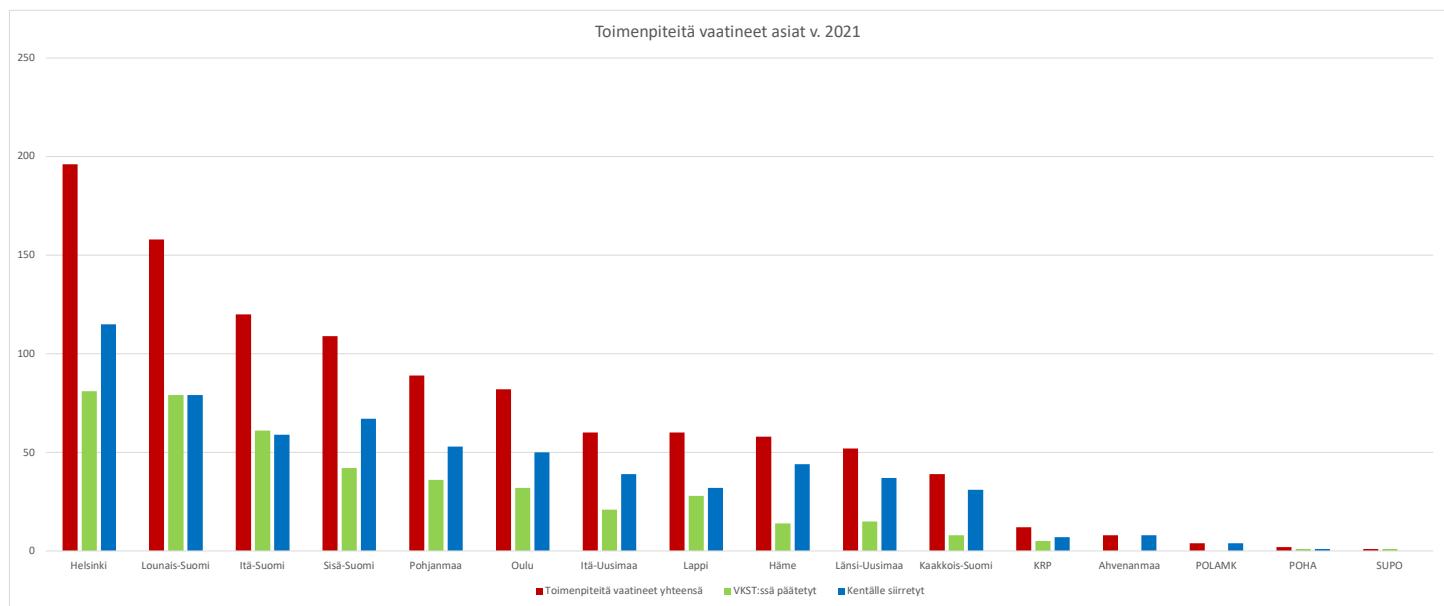
Poliisirikostutkinnan toimintakertomuksen liitteet eivät ole saavutettavia. Liitteet alkavat seuraavalta sivulta.

Valtakunnansyyttäjänvirastossa/Valtakunnansyyttäjän toimistossa käsiteltävät poliisirikosasiat vuosina 2010 - 2020 ja 1.1. - 31.12.2021

Toimenpiteitä vaatineet asiat v. 2021
yhteensä 1030

	Helsinki	Lounais-Suomi	Itä-Suomi	Sisä-Suomi	Pohjanmaa	Oulu	Itä-Uusimaa	Lappi	Häme	Länsi-Uusimaa	Kaakkois-Suomi	KRP	Ahvenanmaa	POLAMK	POHA	SUPO
Toimenpiteitä vaatineet yhteensä	196	158	120	109	89	82	60	60	58	52	39	12	8	4	2	1
VKST:ssä päätetyt	81	79	61	42	36	32	21	28	14	15	8	5	0	0	1	1
Kentälle siirretyt	115	79	59	67	53	50	39	32	44	37	31	7	8	4	1	0